

لحظه سقوط انسان چه وقت است/ تزکیه بر علم مقدم است

آیت‌الله قرهی گفت: باید به این سخن که یکی از اولیای خدا گفته است توجه بسیار داشت هر کس ولو به لحظه‌ای تصور کند کسی شده است همان لحظه، لحظه سقوط اوست.

آیت‌الله قرهی گفت: باید به این سخن که یکی از اولیای خدا گفته است توجه بسیار داشت هر کس ولو به لحظه‌ای تصور کند کسی شده است همان لحظه، لحظه سقوط اوست.

به گزارش خبرگزاری مهر، درس اخلاق آیت‌الله روح‌الله قرهی استاد اخلاق، در افتتاحیه حوزه دانشجویی، دانشجوی معلمان پردیس شهید چمران برگزار شد.

تزکیه بر علم مقدم است/ تزکیه امری دائمی است

آیت‌الله روح‌الله قرهی در نشست دانشجوی معلمان پردیس شهید چمران با اشاره به ضرورت پرداختن به امر تزکیه، گفت: تزکیه بر علم مقدم است، ابتدا باید تزکیه داشت و در کنار این تزکیه علم باارزش است. همچنین، تزکیه امری دائمی است که قبل از علم همراه علم نیز با ماست و فرد باید دائماً تزکیه کند.

آیت‌الله روح‌الله قرهی در ابتدای سخنرانی خود ضمن شکرگزاری خداوند گفت: خدا را شاکر هستم که توفیقی مرحمت شد که در خدمت شما عزیزان، برادران و دانشجویان عزیز هستم. امیدوارم آنچه بیان می‌کنم مورد رضای حضرت حق ذوالجلال والاکرام و مورد عنایت حضرت حجت (عج) قرار بگیرد.

*وی در ابتدا بابیان این سؤال که چرا خداوند وقتی رسولان خود را برای هدایت بشر می‌فرستد بیان می‌فرماید این‌ها مبعوث هستند؟

دلیل اول تزکیه است

*علت تزکیه چیست؟ چرا باید تزکیه را مقدم بداریم؟ آیا اگر شخصی تزکیه داشت، فرد خوبی است؟ و بر ما علم واجب است؟ اگر کنار این علم هم کسی مذکا شده بود بهتر است و یا خیر درواقع علم زمانی تعریف می‌شود که بر سر تزکیه خلق و خوی الهی به وجود بیاید.

وی افزود: یکی از نکاتی که اولیای الهی بیان کرده‌اند این است که پروردگار عالم در ۴ آیه شریفه خودش همین نکته را تبیین فرموده‌اند منتهای ۳ تا از آن‌ها از لسان ذوالجلال والاکرام و ۱ آیه از لسان انسان که آن انسان کامل باشد، که آن‌هم وجود نازنین حضرت ابراهیم خلیل‌الله (ع) پروردگار عالم وقتی خودش می‌خواهد تبیین بفرماید، بیان می‌کنم:

(هو الذی بعثه امیین رسول منهم یتلوعلیهم آیاته و یدکیهم)

و بعد می‌فرماید:

(و یعلمهم الکتاب و الحکمه)

در سوره جمعه شما بارها و بارها این را خوانده‌اید و شنیده‌اید، درجایی دیگر پروردگار عالم بیان می‌فرماید همین مطلب را در سوره بقره آیه ۱۵۱:

(کما ارسلنا فیکم رسولا منکم یتلوا علیکم آیاتنا)

همان‌طور که رسول گرامی خود را بر خلق فرستادیم که آیاتمان را بر شما تلاوت کند و بعد:

(یزکیکم و یعلمکم الکتاب و الحکمه و یعلمکم ما لم تکنوا تعلمون)

و درجایی دیگر پروردگار عالم در سوره آل عمران تبیین می‌فرماید:

(لقد من الله علی المومنین اذ بعث فیهم رسولا من انفسهم یتلوا علیهم آیاته و یزکیهم و یعلمهم الکتاب و الحکمه و ان کانوا من قبل لفی ضلال مبین)

این ۳ مورد از لسان ذوالجلال والاکرام بود اما یکجا ابراهیم خلیل است او با خداوند سخن می‌گوید بسیار جالب است، ابراهیمی که، امتحان‌های سختی داد و از همه آن‌ها هم سرفراز بیرون آمد و آن آیه ۱۲۹ از سوره بقره است.

و در آیه ۱۲۷ سوره بقره می‌فرماید:

(واذ یرفع ابراهیم القواعد من البیت و اسمعیل ربنا تقبل منا انک انت السميع العیم)

آیت‌الله قرهی ادامه داد: اولین نکته‌ای که می‌توانیم از این بحث می‌توانیم یاد بگیریم این است که بیان می‌فرماید وقتی ابراهیم خلیل و فرزندش اسماعیل نبی بیت‌الله را ساختند فرمودند: (ربنا تقبل منا)

و گاهی می‌شود بعضی‌ها کاری انجام می‌دهند و منت می‌گذارند، انسان باید دعا کند و خداوند قبول کند: (تقبل منا انک انت سمیع العلیم)

بعد از پروردگار عالم درخواست می‌کنند: خدایا دل ما را تسلیم فرمان خودت قرار بده و فرزندان ما را همین‌طور (ربنا و جعلنا

مسلمین مک و من ذریتنا امتنا مسلمته لک)

وی خاطرنشان کرد: پس از درک این آیات و نشانه‌هاست که پی به پروردگار عالم می‌بریم کسی که ابراهیم خلیل را تصویر کرد، ابراهیم خلیلی که نمود بنده حقیقی را آشکار کرد، ابراهیم خلیلی که بارها امتحان پس داد و در همه این امتحانات و آزمون‌های الهی پیروز و موفق شد.

ابراهیم خلیل کسی که ۳ بار خواب دید

ما اعتقاد داریم که خواب حجت ندارد ولی ابراهیم خلیل واقعه ذبح فرزندش که به خاطر آن هجرت را پذیرفت ۳ بار در خواب دید، پس از آن در روزی که از جانب خداوند عالم ندا برای ذبح اسماعیل رسید، ابراهیم خلیل با آنکه از فرستاده شدن قوچ خبری نداشت دستور خداوند را اجرا نمود و حتی در زمانی که خنجر گلوئ اسماعیل ذبیح را نبرید؛ ابراهیم خنجر را به سنگی زد و سنگ دو نیمه شد، به اندازه‌ای این خنجر محکم و سخت به سنگ زده شده بود که اثر آن مانند اثر ماه‌گرفتگی تا آخر عمر بر گلوئ اسماعیل ذبیح‌الله ماند.

وی تصریح کرد: ابراهیم خلیل یکی زاوولی‌ای خداست که دارای تزکیه و علم کامل هست، آن ابراهیمی که وقتی برای کشتن او آتش درست کردند، آتشی که دروایت آمده است به حدی شدید بود که از فاصله ۱۰۰ متری آن جای گذر نبود؛ سالم بیرون آمد. حتی زمانی که ملائکه با دیدن این آتش دلشان برای او سوخت و به محضر ایشان رفتند ابراهیم خلیل فرمود: (آن که مرا خلق کرد و آن که این بلایا را در تقدیر من قرارداد خودش مرا می‌بیند و ناظر است).

آیت‌الله قرهی ادامه داد: دلیل اینکه خداوند این اطلاعات و علم را در اختیار می‌گذارد این است که اگر علم ما بدون تزکیه باشد نه تنها برای انسانیت سودبخش نیست بلکه مضر و مخرب است، زیرا بشریت علم را می‌خواهد تا برای او سود داشته باشد نه اینکه برعکس جامعه و بشر را گرفتار کند و به قهقرا برسد که در این زمینه می‌توان به سخن امیرالمومنین توجه کرد: (عالمی که اهل تقوا باشد اما اهل تزکیه نباشد مردم را از دین متنفر می‌کند جاهلی که بدون علم عبادت می‌کند مردم را فریب می‌دهد).

وی همچنین با اشاره به سخنان آیت‌الله بهجت درباره سخن امام علی (ع) ادامه داد: بنا به گفته آیت‌الله بهجت در این باره که فرمودند در این روایت باید بسیار تأمل کرد زیرا جاهل فقط مردم را فریب می‌دهد اما عالم بدون تزکیه و اخلاق و بی‌پروا مردم را از دین متنفر می‌کند.

علم حقیقی به عنوان علم کلی است

قرهی با طرح این موضوع که: روزی در محضر آیت‌الله بهجت بودیم که ایشان گفتند: این که بیان می‌کنند حسادت در اهل علم زیاد است دروغ است؛ و بعد اتمام سخن ایشان ما حاضرین گفتیم اما در مورد این موضوع (حسادت در میان اهل علم) روایات بسیار داریم آیت‌الله بهجت گفتند: بله روایات زیاد است اما در مورد علم حقیقی که از آن به عنوان علم کلی یاد می‌شود.

وی در روایتی دیگر از درس اخلاق امام خمینی (ره) گفت: در درس اخلاق از رهبر انقلاب آموختم که اگر علم بدون تزکیه باشد ولو فقه بهایی ندارد، برای فقه اصول علم عالی ابزار است و خود فقه هم علم عالی است، اگر تزکیه شویم حقیقت علم را می‌فهمیم.

تزکیه دائمی است

تزکیه امری دائمی است که قبل از علم و همراه آن می‌آید و ما انسان‌ها باید دائم تزکیه کنیم و تزکیه بر همه امور ما مقدم شود. روح‌الله قره ای اظهار داشت: باید حتی برای صحبت درباره اخلاق توفیق پیدا کرد مگر الکی است، ما گرفتار شدیم؛ حتی برای کنترل اعضا و جوارح باید توفیق داشت.

وی افزود: بنده باخدای خود عهد کرده‌ام که هر جا برای صحبت درباره اخلاق برم، برای نفس خودم بروم؛ معلم‌های واقعی اخلاق آیت‌الله حق‌شناس، آیت‌الله مشکینی و مانند این‌هاست، اینان معلم برتر اخلاق و واقعاً خالص بودند اینان واقعاً تزکیه شدند.

قره ای بیان داشت: در روایتی دیگر از آیت‌الله بهجت شنیدم که اول و آخرمان نجس است پس برای چه به خود غره شویم؟ به همین علت است که من هر شب تلقین می‌خوانم، یکی از اولیای صاحب‌نفس نیز بیان داشت قبل از گذاشتن جسد در قبر بند کفن را باز می‌کنند و مرده را از صورت به خاک می‌خواهاند پس دلیلی برای غره شدن نیست.

اگر انسان تزکیه نشود فقه را هم بی‌ارزش می‌کند

آیت‌الله قرهی در پایان گفت: باید به این سخن که یکی از اولیای خدا گفته است توجه بسیار داشت هر کس ولو به لحظه‌ای تصور کند کسی شده است همان لحظه، لحظه سقوط اوست. در اوایل انقلاب دیدیم کسی در لباس مرجعیت در مقابل امام راحل ایستاد درحالی‌که به راستی او از قبل سقوط کرده بود، در حقیقت اگر انسان تزکیه نشود فقه را هم بی‌ارزش می‌کند.